Р Е Ш Е Н И Е
№ 45163

гр. София, 17.11.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, **Трето отделение 67 състав,** в публично заседание на 03.11.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Лилия Йорданова

при участието на секретаря Мая Георгиева, като разгледа дело номер **5099** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) във връзка с чл. 33а, ал. 6 от Закона за подпомагане на земеделските производители (ЗПЗП).

Образувано е по жалба на „КИРИ БИОМАС ФАРМИНГ“ ООД, ЕИК[ЕИК], със седалище и адрес на управление: [населено място], [улица], представлявано от управителя Д. Д., подадена чрез процесуалния представител адвокат М. М. Г., срещу Заповед № РД 09-218 от 11.03.2026 г. на министъра на земеделието и храните, издадена на основание чл. 25, ал. 4 от Закона за администрацията, чл. 33а, ал. 2 от ЗПЗП и чл. 16г, ал. 4 от Наредба № 105 от 22.08.2006 г. за условията и реда за създаване, поддържане, достъп и ползване на Интегрираната система за администриране и контрол, В ЧАСТТА, с която заявените от дружеството за Кампания 2025 г. 19 броя земеделски парцели с обща площ 63,57 ха, находящи се в землището на [населено място], [община], област Т. (ЕКАТТЕ 55662), са определени като изцяло (100%) непопадащи в специализирания слой „Физически блокове“ и са класифицирани като неземеделски площи – горски територии (начин на трайно ползване код 200).

В жалбата и в депозираните по делото писмени молби и становища се развиват подробни съображения за незаконосъобразност на оспорения административен акт в обжалваната му част поради постановяването му при съществени нарушения на административнопроизводствените правила, липса на мотиви, противоречие с материалноправните разпоредби и несъответствие с целта на закона – отменителни основания по чл. 146, т. 2, т. 3, т. 4 и т. 5 от АПК. Жалбоподателят поддържа, че процесните 19 парцела представляват реално стопанисвани, изкуствено създадени и системно поддържани трайни насаждения от дървесния вид пауловния (Paulownia), засадени

редово по схема 4 × 3 метра (около 85 дървета/дка), с оборудвано капково напояване и обработваеми междуредия, чиято стопанска цел е производство на техническа и висококачествена дървесина с дълъг експлоатационен период. Твърди се, че насажденията не представляват дървесни култури с кратък цикъл на ротация (SRC) и не могат да бъдат третирани като такива, нито е допустимо приравняването им към горски територии само поради ботаническия вид на културата или нейния неовощен характер. Поддържа се, че площите отговарят на критериите за начин на трайно ползване (НТП) код 023 „Други трайни насаждения“ съгласно Приложение № 1 към Наредба № 105 от 22.08.2006 г. и следва да бъдат отразени като допустими земеделски площи в специализирания слой за Кампания 2025 г. Претендира се отмяна на заповедта в обжалваната част и присъждане на направените по делото съдебно-деловодни разноски.

Ответникът – министърът на земеделието и храните, чрез процесуалния си представител главен юрисконсулт К. В. П. и чрез становище на дирекция „Идентификация на земеделските парцели“ (ИЗП) при МЗХ с рег. № 93-3568/18.08.2026 г., оспорва жалбата като неоснователна. Поддържа, че при дешифрацията на актуалната цифрова ортофотокарта (ЦОФК) от 2025 г. и проверката със GNSS устройство на място е установено засаждане с вида пауловния, който не фигурира в нормативно определения списък на допустимите дървесни култури с кратък цикъл на ротация, приложим за Република Б. съгласно Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони 2023–2027 г. и § 1, т. 5 от ДР на Наредба № 3 от 10.03.2023 г. Твърди, че доколкото пауловнията не е овощен вид, а горски дървесен вид, и дървесината не е селскостопански продукт по Приложение I към Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС), площите законосъобразно са квалифицирани като неземеделски площи – горски територии (НТП код 200) на основание чл. 55, ал. 1, т. 2 от Наредба № 3 от 10.03.2023 г. и не подлежат на включване в слоя. Претендира отхвърляне на жалбата.

Софийска градска прокуратура, редовно уведомена съгласно чл. 16, ал. 1, т. 3 от АПК, не изпраща представител и не ангажира становище по съществото на спора.

Административен съд – София-град, Трето отделение, 67-ми състав, след като прецени събраните по делото писмени доказателства, приетото заключение на съдебно-агротехническата експертиза и доводите на страните, намира за установено от фактическа страна следното:

Жалбоподателят „КИРИ БИОМАС ФАРМИНГ“ ООД е регистриран земеделски производител с УРН 759358. За Кампания 2025 г. дружеството е подало заявление за подпомагане по интервенциите под формата на директни плащания с УИН 22/200625/22767, в което е заявило 19 броя земеделски парцели с обща площ 63,57 ха, находящи се в землището на [населено място], [община], област Т. (ЕКАТТЕ 55662), декларирани с култура „Други трайни насаждения“ (пауловния), както следва:

1. Парцел № 55662-4158-1-1 с площ 2,64 ха;
2. Парцел № 55662-4138-9-2 с площ 0,86 ха;
3. Парцел № 55662-4138-7-1 с площ 3,08 ха;
4. Парцел № 55662-4138-6-2 с площ 6,63 ха;
5. Парцел № 55662-4138-5-1 с площ 0,54 ха;
6. Парцел № 55662-4138-4-1 с площ 2,74 ха;
7. Парцел № 55662-4138-3-1 с площ 3,65 ха (деклариран 3,67 ха);
8. Парцел № 55662-4138-10-1 с площ 1,98 ха;
9. Парцел № 55662-4129-1-1 с площ 1,70 ха;
10. Парцел № 55662-4102-1-2 с площ 1,57 ха;
11. Парцел № 55662-4074-9-1 с площ 2,81 ха;
12. Парцел № 55662-4074-8-1 с площ 6,41 ха;

13. Парцел № 55662-4074-7-1 с площ 3,93 ха;
14. Парцел № 55662-4074-6-1 с площ 8,64 ха;
15. Парцел № 55662-4074-5-1 с площ 3,15 ха;
16. Парцел № 55662-4074-4-1 с площ 6,75 ха;
17. Парцел № 55662-4074-12-1 с площ 2,90 ха;
18. Парцел № 55662-4074-11-1 с площ 2,05 ха;
19. Парцел № 55662-4074-10-1 с площ 1,52 ха.

Със Заповед № РД 09-13 от 08.01.2026 г. на министъра на земеделието и храните е одобрен проектът на специализирания слой „Физически блокове“ за Кампания 2025 г., обновен чрез дешифрация на нова цифрова ортофотокарта (ЦОФК) от самолетно и сателитно заснемане през 2025 г. и чрез отразяване на резултатите от теренни проверки. В проектния слой всички горепосочени 19 парцела на жалбоподателя са установени със 100% несъответствие спрямо допустимия слой „Физически блокове“ поради класифицирането им като площи с неподходящ начин на трайно ползване.

В определения по реда на чл. 16в от Наредба № 105 от 22.08.2006 г. срок земеделският стопанин е подал чрез Системата за електронни услуги (СЕУ) на ДФЗ до министъра на земеделието и храните възражение с рег. № РД-12-02-1213 от 03.02.2026 г. срещу границите и начина на трайно ползване на физическите блокове за всички 19 процесни парцела. Във възражението е изложено, че площите представляват реално стопанисвани трайни насаждения, които се обработват непрекъснато, не са изоставени и не са променили земеделския си характер.

Със Заповед № РД 09-218 от 11.03.2026 г. министърът на земеделието и храните е одобрил окончателните данни от Системата за идентификация на земеделските парцели за „Физически блокове“ за Кампания 2025 г. Видно от справката в СЕУ за резултатите след разглеждане на възражението, за всички 19 парцела на жалбоподателя е отчетена разлика от 0,00 ха и е потвърдено 100% непопадане в допустимия слой „Физически блокове“ с посочено основание „неподходящо НТП“ (горски територии – код 200).

За изясняване на релевантните за спора обстоятелства по делото е допусната и приета съдебно-агротехническа експертиза, изготвена от вещото лице агроном З. Д. Г. след запознаване с материалите по делото, административната преписка, представените електронни данни и извършени подробни огледи на място на 02.09.2026 г. и 03.09.2026 г. Заключението на експертизата е пълно, ясно, компетентно и обосновано, кореспондира с писмените доказателства и не е оспорено от страните, поради което съдът го кредитира изцяло съгласно чл. 202 от ГПК във връзка с чл. 144 от АПК.

От заключението на вещото лице се установява, че всички 19 процесни парцела с обща площ 63,57 ха са разположени върху земеделски земи с дълбок почвен хумусен пласт и южно изложение, върху които е създадена и се стопанисва плантация от бързорастящия дървесен вид пауловния (Paulownia). Насажденията са изкуствено създадени редово по схема на засаждане 4 метра междуредие и 3 метра разстояние между дърветата в реда, с гъстота до около 85 дървета на декар. Около 300 декара от насажденията са на възраст 10–12 години с височина на ствола около 10 метра и диаметър 15–20 см, а останалите около 335,7 декара са на възраст 3–5 години с височина на стъблата 2–4 метра. В парцелите има изградена и функционираща система за капково напояване. Междуредията са изорани, култивирани, почистени от плевели и системно косени, а дърветата са подлагани на индивидуални резитби и формиране на прави стволове. Вещото лице изрично констатира, че парцелите се поддържат в много добро земеделско състояние и върху тях се извършват активни и системни агротехнически мероприятия.

Експертизата категорично установява, че приложената технология на отглеждане – ниска гъстота

(85 бр./дка), широки междуредия (4 м), индивидуално формиране на короната и стъблото, напояване и системна почвообработка – е технологична схема за производство на едроразмерна, висококачествена и техническа дървесина с дълъг производствен цикъл. На терена не се наблюдават никакви белези на краткоротационни насаждения за биомаса (Short Rotation Coppice – SRC), при които схемата на засаждане е изключително сгъстена (1 × 1 м с до 1000 бр./дка), извършва се периодично ниско отсичане на надземната маса през кратки интервали (2–3 години) за добив на дребноразмерна биомаса и се поддържат многостъблени издънкови гнезда. В процесните площи не са установени отрези, издънкови гнезда или следи от реколтиране за биомаса. Експертизата подчертава, че ботаническият вид Paulownia не предопределя сам по себе си технологията на производство, като в зависимост от гъстотата, посадъчната схема и извършваните обработки същият вид може да бъде отглеждан както за биомаса, така и като трайна дървесна култура за техническа дървесина или за декоративни цели.
При така изяснената фактическа обстановка съдът прави следните правни изводи:
Жалбата е процесуално ДОПУСТИМА. Подадена е от надлежна страна – адресат на неблагоприятен административен акт, с който заявените от нея площи са изключени от допустимия слой, което пряко засяга материалните ѝ права в производството по директни плащания. Жалбата е депозирана в рамките на 14-дневния преклузивен срок по чл. 33а, ал. 6 от ЗПЗП и чл. 149, ал. 1 от АПК срещу индивидуализираната част на заповедта, подлежаща на самостоятелен съдебен контрол.
Разгледана по същество, жалбата е ОСНОВАТЕЛНА по следните съображения:
Съгласно чл. 168, ал. 1 от АПК съдът проверява законосъобразността на оспорения административен акт на всички основания по чл. 146 от АПК, без да се ограничава само до доводите, посочени от оспорващия.
Оспорената заповед е издадена от материално и териториално компетентен административен орган – министъра на земеделието и храните, съобразно правомощията му по чл. 25, ал. 4 от Закона за администрацията, чл. 33а, ал. 2 от ЗПЗП и чл. 16г, ал. 4 от Наредба № 105 от 22.08.2006 г. Актът е издаден в установената писмена форма, подписан е с валиден квалифициран електронен подпис и е обнародван в „Държавен вестник“.
При издаването на заповедта в обжалваната ѝ част обаче са допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила и на изискванията за форма и мотиви по чл. 59, ал. 2, т. 4 от АПК, както и нарушение на материалния закон – отменителни основания по чл. 146, т. 2, т. 3 и т. 4 от АПК.
В самата заповед и в придружаващата я административна преписка липсват каквито и да било конкретни фактически и правни основания, обосноваващи пълното изключване на 19-те процесни парцела от допустимия специализиран слой „Физически блокове“. Административният орган е отхвърлил подаденото от дружеството възражение с бланкетното отбелязване в електронната система „неподходящо НТП“ (код 200 – горски територии), без да изложи фактически констатации защо активно обработвана земеделска земя с редово трайно насаждение се приравнява на горска територия. Изложените едва в хода на съдебното производство съображения в становището на дирекция ИЗП № 93-3568/18.08.2026 г. не могат да санират първоначалната липса на мотиви. Според трайната съдебна практика на Върховния административен съд (вж. Решение № 11307 от 22.07.2019 г. по адм. д. № 10407/2018 г., Решение по адм. д. № 390/2021 г. на АС – Монтана, Решение № 5465 от 24.08.2023 г. по адм. д. № 4331/2023 г. на АССГ и Решение № 141 от 06.07.2023 г. по адм. д. № 77/2023 г. на АС – Кюстендил) фактическите и правните основания на административния акт трябва да съществуват към момента на неговото издаване; недопустимо е мотивите да бъдат въвеждани, допълвани или подменяни постфактум от ответника

или неговия процесуален представител в съдебната фаза на процеса.
Наред с това заповедта в оспорената част е изцяло материално незаконосъобразна.
Основната теза на административния орган се свежда до твърдението, че доколкото видът пауловния (Paulownia) не фигурира в лимитативния списък на дървесните култури с кратък цикъл на ротация по § 1, т. 5 от ДР на Наредба № 3 от 10.03.2023 г. и Стратегическия план за ОСП 2023–2027 г. и не представлява овощен вид, то площите автоматично следва да се класифицират като неземеделски площи – горски територии по чл. 55, ал. 1, т. 2 от Наредба № 3 от 10.03.2023 г. и НТП код 200 по Приложение № 1 към Наредба № 105 от 22.08.2006 г. Този извод почива на неправилно тълкуване и превратно прилагане на материалния закон.
Съгласно легалната дефиниция по § 1, т. 27 от ДР на ЗПЗП и чл. 4, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2021/2115, „земеделска площ“ е всяка площ, заета от обработваема земя, постоянно затревени площи или трайни насаждения. По силата на чл. 4, параграф 3, буква „б“ от Регламент (ЕС) 2021/2115 и § 1, т. 41 от ДР на Наредба № 3 от 10.03.2023 г., „трайни насаждения“ са култури, за които не се прилага сеитбооборот, различни от постоянно затревени площи и постоянни пасища, които заемат земята в продължение на пет или повече години и дават реколта многократно, включително разсадници и дървесни култури с кратък цикъл на ротация. Употребата на израза „включително“ недвусмислено показва, че разсадниците и дървесните култури с кратък цикъл на ротация са неизчерпателно посочени разновидности на трайните насаждения, а не единствените възможни форми на многогодишни дървесни култури върху земеделска земя.
В Приложение № 1 към чл. 13, ал. 4 от Наредба № 105 от 22.08.2006 г. начините на трайно ползване на земеделския тип земи са ясно и самостоятелно разграничени: код 021 „Лозови насаждения“, код 022 „Овощни насаждения“ и код 023 „Други трайни насаждения“. Съществуването на самостоятелен код 023 в нормативната номенклатура опровергава категорично необоснованата теза на администрацията, че трайни насаждения могат да бъдат единствено и само овощните видове. Ако всяко неовощно трайно насаждение се квалифицираше като гора, разпоредбата за код 023 би била напълно лишена от правно и практическо съдържание.
По безспорен начин от заключението на експертизата се установи, че насажденията на жалбоподателя не са създадени и не се експлоатират като дървесни култури с кратък цикъл на ротация (SRC) за енергийна биомаса. Посадъчната схема 4 × 3 метра, ниската гъстота (85 бр./дка), индивидуалното формиране на стволовете, възрастта на насажденията (до 10–12 години) и липсата на кратки ротации и ниски отрези изключват квалификацията им като SRC. Самият ответник в писменото становище на дирекция ИЗП № 93-3568/18.08.2026 г. изрично признава, че не е достигал до извод, че процесните насаждения представляват култури с кратък цикъл на ротация. Следователно невключването на вида пауловния в списъка на допустимите SRC видове по § 1, т. 5 от ДР на Наредба № 3 от 10.03.2023 г. е напълно ирелевантно за правния статус на насаждението, тъй като то изобщо не се отглежда по тази производствена технология.
Според съда е незаконосъобразно процесните площи да се определят като „горски територии“ с НТП код 200. Наличието на дървесен вид върху земеделски имот не го превръща автоматично в гора. Съгласно чл. 2, ал. 1 и ал. 2 от Закона за горите (ЗГ) и установената съдебна практика (вж. Решение № 10525 от 29.10.2025 г. по адм. д. № 5739/2025 г. на ВАС и Решение № 632 от 14.12.2017 г. по адм. д. № 211/2017 г. на АС – Пазарджик, потвърдено с Решение № 8947 от 02.07.2018 г. по адм. д. № 1313/2018 г. на ВАС), изкуствено създадените върху земеделски земи редови насаждения, които се обработват със селскостопанска техника, поливат се и се управляват агротехнически като специализирани плантации за техническа дървесина, не представляват горски дървостои и не подлежат на стопанисване като гора по смисъла на ЗГ. Върху процесните имоти не са налице горски екосистеми, подлес, самонастанила се растителност или изоставяне, а

е налице интензивна селскостопанска дейност по смисъла на § 1, т. 36 от ДР на Наредба № 3 от 10.03.2023 г. и чл. 13, ал. 5 от Наредба № 105 от 22.08.2006 г., изразяваща се в редовна механизирана обработка на междуредията, косене, капково поливане и поддържане на площите в отлично земеделско състояние.

Доводът на органа, че дървесината не е селскостопански продукт по Приложение I към ДФЕС, не лишава площта от характера ѝ на земеделска. Допустимостта на площта в специализирания слой на СИЗП се определя от нейната физическа годност, реален начин на трайно ползване и извършваната върху нея селскостопанска дейност (включително поддържането ѝ в състояние, годно за обработване с обичайни земеделски методи и машини – чл. 53, ал. 1 и чл. 54 от Наредба № 3 от 10.03.2023 г. и чл. 13, ал. 5 от Наредба № 105 от 22.08.2006 г.).

По изложените съображения оспорената заповед в обжалваната ѝ част за процесните 19 парцела е издадена в пряко противоречие с материалния закон и целта на закона (чл. 146, т. 4 и т. 5 от АПК) и следва да бъде отменена.

Съгласно константната практика на Върховния административен съд по дела с предмет оспорване на заповеди на министъра на земеделието и храните за одобряване на специализирани слоеве в СИЗП (вж. Решение № 5816 от 17.05.2016 г. по адм. д. № 8320/2015 г., Решение № 6330 от 24.04.2019 г. по адм. д. № 6276/2017 г., Решение № 2106 от 22.02.2024 г. по адм. д. № 4250/2023 г. и Решение № 9122 от 10.08.2021 г. по адм. д. № 2815/2021 г.), естеството на акта не позволява спорът да бъде решен окончателно по същество от съда по реда на чл. 173, ал. 1 от АПК, тъй като актуализирането и графичното отразяване на цифровите географски и атрибутивни данни за физическите блокове в географската информационна система СИЗП представлява специализирана техническа дейност от изключителната компетентност на специализираните структури на Министерството на земеделието и храните. Поради това на основание чл. 173, ал. 2 от АПК преписката следва да бъде върната на министъра на земеделието и храните за ново произнасяне при спазване на задължителните указания по тълкуването и прилагането на закона, дадени в мотивите на настоящото решение – а именно процесните 19 броя земеделски парцели с обща площ 63,57 ха в землището на [населено място] да бъдат отразени в Системата за идентификация на земеделските парцели като земеделски площи с начин на трайно ползване код 023 „Други трайни насаждения“ и включени в специализирания слой за Кампания 2025 г., без да се допуска повторното им изключване като неземеделски площи – горски територии или въз основа на неовощния характер на вида *Paulownia*.

При този изход на спора и на основание чл. 143, ал. 1 от АПК жалбоподателят има право на присъждане на направените по делото разноски. От доказателствата по делото се установява, че дружеството е заплатило държавна такса в размер на 25,56 евро (платежно нареждане от 03.06.2026 г.) и възнаграждение за вещи лица в общ размер на 755,36 евро (внесен първоначален депозит от 400,00 евро съгласно платежно нареждане от 18.08.2026 г. и внесен допълнителен депозит от 355,36 евро съгласно платежно нареждане от 10.11.2026 г. по издадената справка-декларация на вещото лице). Общият размер на доказаните разноски възлиза на 780,92 евро, които следва да бъдат възложени в тежест на ответника.

Водим от горното и на основание чл. 172, ал. 2, предл. второ и чл. 173, ал. 2 от АПК, Административен съд – София-град, Трето отделение, 67-ми състав,

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ Заповед № РД 09-218 от 11.03.2026 г. на министъра на земеделието и храните за одобряване на окончателните данни от Системата за идентификация на земеделските парцели за „Физически блокове“ за Кампания 2025 г., **В ЧАСТТА**, с която заявените от „КИРИ БИОМАС ФАРМИНГ“ ООД, ЕИК[ЕИК], 19 броя земеделски парцели с обща площ 63,57 ха, находящи се в

землището на [населено място], [община], област Т. (ЕКАТТЕ 55662), а именно:
1. Парцел № 55662-4158-1-1 с площ 2,64 ха;
2. Парцел № 55662-4138-9-2 с площ 0,86 ха;
3. Парцел № 55662-4138-7-1 с площ 3,08 ха;
4. Парцел № 55662-4138-6-2 с площ 6,63 ха;
5. Парцел № 55662-4138-5-1 с площ 0,54 ха;
6. Парцел № 55662-4138-4-1 с площ 2,74 ха;
7. Парцел № 55662-4138-3-1 с площ 3,65 ха;
8. Парцел № 55662-4138-10-1 с площ 1,98 ха;
9. Парцел № 55662-4129-1-1 с площ 1,70 ха;
10. Парцел № 55662-4102-1-2 с площ 1,57 ха;
11. Парцел № 55662-4074-9-1 с площ 2,81 ха;
12. Парцел № 55662-4074-8-1 с площ 6,41 ха;
13. Парцел № 55662-4074-7-1 с площ 3,93 ха;
14. Парцел № 55662-4074-6-1 с площ 8,64 ха;
15. Парцел № 55662-4074-5-1 с площ 3,15 ха;
16. Парцел № 55662-4074-4-1 с площ 6,75 ха;
17. Парцел № 55662-4074-12-1 с площ 2,90 ха;
18. Парцел № 55662-4074-11-1 с площ 2,05 ха;
19. Парцел № 55662-4074-10-1 с площ 1,52 ха,

са определени като изцяло непопадащи в специализирания слой „Физически блокове“ за Кампания 2025 г. и са класифицирани като неземеделски площи – горски територии (код 200).

ИЗПРАЩА административната преписка на министъра на земеделието и храните за ново произнасяне в 14-дневен срок от влизане в сила на съдебното решение, при спазване на задължителните указания по тълкуването и прилагането на закона, изложени в мотивите на настоящото решение.

ОСЪЖДА Министерството на земеделието и храните да заплати на „КИРИ БИОМАС ФАРМИНГ“ ООД, ЕИК[ЕИК], със седалище и адрес на управление: [населено място], [улица], сумата от **780.92 евро** (седемстотин и осемдесет евро и 92 цента), представляваща съдебно-деловодни разноски по делото.

Решението подлежи на касационно обжалване пред Върховния административен съд на Република Б. в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: